

e-com.Ud'A

Número 18

28 d'abril del 2006

Consell Editorial

- Manel Cayetano
- Aleix Dorca
- Carme Espinosa
- Miquel Nicolau
- Josefina Porras

Contacte: butlleti@uda.ad

*Cap ocell vola massa alt
si s'enlaira amb les
seves pròpies ales*

William Blake

Contingut:

L'article	1
Editorial	1
Què fem?	3
Info-Ud'A	5
Agenda	7
Flaixos de llengua	7
Parlem?	8
Qui és qui?	10
Postres de música	10
Perles	13

L'article

L'aprenentatge virtual (e-learning)

Els costos marginals de produir els elements materials necessaris amb la finalitat de processar informació, per emmagatzemar-la o per difondre-la, s'han fet negatius i, en conseqüència, [...] les capacitats a la nostra disposició (en termes de milions de bits de memòria o de nombre de canals per satèl·lit, ...) són molt superiors a les nostres necessitats i, per tant, es poden considerar il·limitades.¹

(continua a la pàgina 2)

Editorial

L'anhel d'un poble és mantenir viu el seu patrimoni cultural, la seva identitat i la seva llengua, però les llengües no són només un patrimoni, són sobretot un sistema de comunicació, és una eina de proximitat, d'identitat, és també la llengua dels nostres avis o la dels nostres fills que parlaran en un futur, o la llengua que agafem en adopció i per tant ens l'estimem tant com si fos la nostra pròpia. La llengua serveix per identificar un grup social i és per això que una llengua, a més d'aportar-nos coneixements sobre el passat, serveix per comprendre el present i poder plantejar-nos hipòtesis sobre el futur. I quines hipòtesis de futur es poden plantejar a l'Andorra d'avui pel que fa a la seva llengua?

Andorra ha esdevingut una mena de mosaic multicultural on conviuen andorrans, catalans, andalusos, gallecs, portuguesos, francesos, marroquins... i on es parlen llengües diverses, només cal passejar per les diferents poblacions i escoltar quines llengües són les més parlades, així per exemple al Pas de la Casa és el francès, a Soldeu i Arinsal l'anglès, a la resta de pobles domina el castellà, el portuguès ...

En el darrer informe sobre els coneixements i usos lingüístics de la població andorrana període 1995-2004, que finalment s'ha fet públic, hi ha dades que mostren de manera preocupant que el català ha deixat de ser la llengua d'Andorra. L'indicador lingüístic que era favorable al català l'any 1995 (57,3% català en front del 48,5% castellà) mostra, per primera vegada en la història d'Andorra, un resultat totalment diferent el 2004 (48,5% català en front del 60,8% castellà). Aquesta tendència negativa per al català, a més, s'ha accentuat enormement en els darrers 4 anys (del 1995 al 1999 el català perd 2,4 punts i del 1999 al 2004 en perd 5,4). Si aquesta tendència no es corregeix, sembla clar que la llengua d'Andorra

està condemnada a desaparèixer de l'ús social en poques dècades, seria del tot forassenyat, però, voler culpar els ciutadans nouvinguts del retrocés del català.

Canviar la situació de la llengua a aquestes alçades i després de tants anys sense una política lingüística ben definida, és una tasca difícil i amb molt poques garanties d'èxit. Cal, abans que res, el convenciment dels governants de la importància de la llengua, com a patrimoni cultural de tots, i de la necessitat de prendre mesures per restablir l'equilibri lingüístic. Cal també que aquest convenciment s'estengui entre tota la població i, sobretot, entre els ciutadans que tenen dret a vot, perquè són els que tenen a les seves mans el futur de la política lingüística andorrana. Finalment, cal ser valent i definir una vertadera política lingüística per als propers anys i assignar-li els recursos necessaris per dur-la a terme. Si aquestes condicions es compleixen, el català encara pot tenir una nova oportunitat.

Cal també meditar sobre els tres sistemes d'ensenyament que conviuen a Andorra i la seva influència en els usos lingüístics dels ciutadans. En el mateix informe es constata que només el 25,4% de la població parla a casa sempre en català i que la majoria de la població d'Andorra té el castellà com a llengua materna. Si els ciutadans no aprenen el català a casa ni l'aprenen a l'escola (com és el cas del sistema francès o del sistema espanyol no confessional on el català no és llengua vehicular), com tindran l'oportunitat d'integrar-se lingüísticament al país? Allò que anys enrere, amb una població majoritàriament catalanoparlant i integrada al país, era un factor d'enriquiment per a Andorra, avui pot esdevenir el contrapunt de la desaparició del català. Caldrà debatre seriosament moltes qüestions, si realment es vol conservar uns dels patrimonis culturals més importants del nostre país.

L'article

L'aprenentatge virtual (e-learning)

(continua de la pàgina anterior)

Aquesta afirmació, feta per Joan Majó l'any 1998, mostra de manera molt clara els recursos tecnològics que s'han posat a la nostra disposició amb la revolució de les tecnologies de la informació i que han permès l'aparició de l'aprenentatge virtual (*e-learning*). Però què significa aprenentatge virtual? El Termcat² ens el defineix com *aprenentatge basat en la utilització de noves tecnologies i l'accés a continguts formatius interactius i personalitzats per mitjà d'Internet, d'una intranet o d'un altre mitjà electrònic*.

L'aprenentatge virtual ha deixat de ser una novetat per convertir-se en un model utilitzat per la majoria d'institucions universitàries i també per altres institucions d'ensenyament. Tant és així, que és difícil de concebre una universitat sense formació virtual o, almenys, sense suport virtual a la formació tradicional. Tanmateix cal tenir molt present que l'objectiu final de l'aprenentatge virtual és el mateix que té l'ensenyament tradicional, és a dir l'aprenentatge, i que cal no confondre les pròpies tecnologies amb el seu ús i l'objectiu amb què s'apliquen. Cal considerar que les tecnologies de la informació han passat a ser una eina més dels processos d'aprenentatge. I no una eina qualsevol, sinó que representen una revolució que està canviant els hàbits i els models formatius vigents fins l'actualitat.

Model mixt (*blended e-learning*)

Encara hi ha la tendència de voler confrontar l'ensenyament virtual amb l'ensenyament tradicional i, en alguns casos, es volen presentar com modalitats separades i, fins i tot, excloents. Però mantenir aquest paradigma d'oposició o confrontació seria com voler separar l'aprenentatge a partir d'un llibre escrit de l'aprenentatge rebut en una explicació oral. Com ja s'ha dit, l'objectiu de qualsevol model formatiu és l'aprenentatge i les eines que s'utilitzen han de servir per millorar i facilitar l'acció d'aprendre. Des d'aquesta perspectiva, qualsevol modalitat formativa ha de posar a la seva disposició totes les eines que puguin millorar-ne el procés i, les tecnologies de la informació, són una eina clau que ja no es pot arraconar.

Sí que és cert que l'oferta d'ensenyament exclusivament virtual està creixent amb força, però la raó no ha de ser perquè es vulgui negar el valor de les modalitats presencials, sinó que en la majoria de casos, s'ofereix com a única alternativa possible per fer arribar la formació a sectors que no tenen accés a una modalitat presencial.

En aquest sentit, els objectius que es planteja aquest ensenyament exclusivament virtual no són nous i ja existien abans de la revolució d'Internet, amb l'anomenada formació a distància. Les tecnologies de la informació han millorat les eines disponibles per a aquesta modalitat formativa particular.

Però el que cal potenciar són els models que utilitzen totes les eines disponibles per afavorir l'aprenentatge, són els que s'han anomenat models mixts (*blended e-learning*) i que segurament en el futur s'anomenaran senzillament models formatius.

El concepte de model mixt s'ha definit de diverses maneres. Una possible definició seria la d'agafar dos o més mètodes de distribució i presentació i combinar-los per millorar els continguts i l'experiència d'aprenentatge³. Una altra seria utilitzar classes presencials juntament amb sessions virtuals. Les dues accepcions incideixen en la multiplicitat de formats o canals a través dels quals es pot realitzar l'acció formativa i s'estan convertint en la modalitat de formació per excel·lència. Renunciar a qualsevol mitjà o format per definició, sense tenir en compte els seus avantatges o inconvenients en cada procés d'aprenentatge, és una actitud que segur que pot disminuir el rendiment de l'acció formativa i que cal evitar en qualsevol entorn formatiu.

El suport tecnològic

Però per fer possible la utilització de l'aprenentatge virtual, com un element més del procés formatiu, cal disposar d'unes eines i infraestructures i també cal dotar als ensenyants i als estudiants de noves habilitats en l'ús d'aquestes noves eines.

La infraestructura de comunicació és el punt de partida que facilita la connexió amb Internet i la possibilitat d'implantar l'aprenentatge virtual. Però no n'hi ha prou amb un accés a la xarxa, cal una plataforma (*Learning Management System –LMS–* o campus virtual) que permeti relacionar tots els actors de la formació (professorat i alumnat) i que faciliti l'organització i estructuració de la formació, el seu seguiment i la seva temporització. També és útil poder crear continguts destinats a la seva publicació a través d'Internet a fi d'oferir una presentació més adequada al nou mitjà i que pugui aprofitar la potencialitat que ofereixen les noves tecnologies (*Content Management System –CMS*). Aquestes eines permeten gestionar els continguts, en facilitar el disseny, la maquetació i la seva publicació. Però també cal saber aplicar en cada cas les eines i els recursos justos.

“Les tecnologies de la informació representen una revolució que està canviant els hàbits i els models formatius vigents fins l'actualitat”

L'article

L'aprenentatge virtual (e-learning)

L'aparició de noves eines i tecnologies sovint provoca, en els seus inicis, un ús abusiu d'allò que és nou al marge de la seva utilitat final. Era usual que molts dels primers webs apareguts a mitjan dècada dels 90 mostressin pàgines sobrecarregades amb multituds de colors, imatges mòbils, etc. La novetat de poder incorporar nous formats en va comportar un ús excessiu i va conduir sovint a interfícies que distreien els usuaris dels continguts que realment oferien. Aquesta temptació d'utilitzar tots els recursos disponibles també pot ser contraproduent en l'aprenentatge virtual. Les tecnologies de la informació permeten en l'actualitat funcionalitats que eren impossibles fa molts pocs anys: compartició d'aplicacions, pissarres virtuals, converses de veu, videoconferències, multiconferències, ... Cal, però, saber orientar i aplicar correctament les tecnologies per poder-ne treure profit i facilitar i millorar els processos d'aprenentatge.

En aquest sentit es pot parlar d'eines síncrones (xat, pissarres virtuals, videoconferència, ...) i d'eines asíncrones (fòrums, taulers d'informació, notícies digitals, ...) segons el grau d'interactivitat que ofereixen entre les actors participants. No cal ni s'han d'utilitzar totes les eines disponibles en qualsevol procés d'aprenentatge. A vegades l'ús d'alguna d'elles pot ser, fins i tot contraproduent o del tot supèrflua si no s'utilitza de forma adequada: en un entorn presencial, la possibilitat de la videoconferència amb el professorat pot ser un recurs costós i que no aportis de nou, ja que sempre hi ha la possibilitat de poder fer consultes directes presencials a les classes o durant les hores de consulta. Per tant

caldrà seleccionar en cada cas les eines a utilitzar i el moment en què s'utilitzaran.

El model mixt a Andorra

La Universitat d'Andorra ha incorporat, des de ja fa anys, les tecnologies de la informació en els seus processos formatius. El model mixt, entès en els dos sentits abans esmentats, s'aplica en les diverses formacions: formacions fonamentalment presencials, que incorporen el suport tecnològic amb l'ús del campus virtual (primera accepció de model mixt) i formacions fonamentalment virtuals que inclouen sessions presencials (segona accepció de model mixt) de pràctiques, laboratori o seminaris d'orientació. També s'ofereix ensenyament exclusivament virtuals orientat a les persones que no poden seguir un model mixt d'ensenyament. Aquest ensenyament exclusivament virtual no vol competir ni pretén eliminar el model mixt, sinó que és la versió contemporània del tradicional ensenyament a distància, amb l'ús intensiu de les tecnologies de la informació a través d'un campus virtual.

Però no és suficient que la Universitat promogui el model mixt, cal que l'ensenyament preuniversitari incorpori també l'aprenentatge virtual com a suport a l'ensenyament més tradicional. El projecte *Clau digital*⁴, que s'ha implantat a l'ensenyament preuniversitari, ha de ser un primer pas cap a la generalització del model mixt i ha de permetre dotar a tots els habitants del país de les habilitats necessàries per poder afrontar els reptes formatius que tindran a la Universitat i durant tota la seva vida professional.

Referències:

- 1 - Joan Majó. *Societat de la informació*. FUOC. Barcelona, 1998.
- 2 - Definició del centre de terminologia *Termcat* (<http://www.termcat.cat>).
- 3 - Karen Mantyla. *Blended eLearning*. ASTD Press, 2001.
- 4 - <http://www.claudigital.ad>

Què fem?

Ares Conference

International Conference on Availability, Reliability and Security. Vienna (Abril 2006)

Els dies 19, 20 i 21 d'abril es va celebrar a Viena la primera conferència internacional de recerca en temes de disponibilitat, fiabilitat i seguretat informàtica. La finalitat d'aquest congrés es la de posar en contacte les persones que treballen en aquests camps per compartir experiències de treball i crear possibles noves vies de desenvolupament.

El congrés estava dividit en àrees de coneixement i en cadascuna d'aquestes àrees es van formar entorns de treball per exposar els articles realitzats i presentats durant l'any 2006. L'article que s'hi va presentar formava part del grup de treball dedicat a la seguretat en entorns

d'ensenyament virtual. El títol de l'article era *A Secure E-Exam Management System*. Aquest article exposa els esquemes i protocols criptogràfics a seguir per tal de poder realitzar exàmens *virtuals* en un entorn supervisat, de manera que es mantingui la integritat, autenticitat i privacitat de les dades.

Els autors de l'article són Jordi Herrera Joancomartí de la Universitat Oberta de Catalunya, Jordi Castellà Roca de la Universitat Rovira i Virgili de Tarragona i Aleix Dorca Josa de la Universitat d'Andorra.

Aleix Dorca Josa

Què fem?

La diplomatura en Administració d'Empreses (DAE)

DAE és una formació d'alt nivell que prepara els estudiants per afrontar els reptes que planteja la gestió de l'empresa del segle XXI.

Durant la segona meitat de la dècada dels noranta, l'Escola d'Informàtica i Gestió, per donar resposta a les necessitats de formació de la societat andorrana, va decidir ampliar la seva oferta educativa impulsant el desenvolupament d'estudis específics de l'àrea d'empresa. D'aquesta manera, el curs acadèmic 1998-99 veia la llum el Diploma Professional Avançat en administració i finances (DPAaf). Quatre anys més tard, una vegada consolidats aquests estudis tècnico professionals i davant la creixent demanda d'estudis universitaris de ciències empresarials naixia la diplomatura en Administració d'Empreses (DAE).

La diplomatura en Administració d'Empreses és una formació universitària d'alt nivell que forma professionals capaços d'afrontar els reptes que planteja la gestió de l'empresa del segle XXI en un món cada vegada més globalitzat.

Al llarg dels tres cursos (180 crèdits ECTS) que dura aquesta formació, l'estudiant adquireix les competències professionals específiques per a la presa de decisions i l'assumpció de responsabilitats en les principals àrees funcionals de l'empresa: comptabilitat, finances, organització, màrqueting i recursos humans. D'altra banda, per aconseguir una formació integral, també es potencia altres aspectes com l'ús de les tecnologies de la informació i la comunicació, l'aprenentatge de llengües estrangeres, el treball en equips interdisciplinaris, la capacitat d'organització, l'esperit emprenedor o l'autonomia.

El pla d'estudis de la diplomatura en Administració d'Empreses, que segueix les directrius de Bolonya, s'estructura en sis semestres i ofereix molta flexibilitat perquè l'estudiant pugui seguir els estudis al seu ritme. Les assignatures es classifiquen en obligatòries, optatives i de lliure elecció.

Les assignatures obligatòries, que representen el 75% dels crèdits, configuren el nucli de la formació i garanteixen els coneixements bàsics de la professió.

Les assignatures optatives, que representen el 14% dels crèdits i algunes de les quals

s'ofereixen en format virtual, permeten ampliar coneixements en el camp de la comptabilitat, de les finances, del turisme o de l'economia general. D'aquesta manera l'alumne pot planificar el seu itinerari formatiu d'acord amb les seves preferències.

Per últim, els crèdits de lliure elecció (11% dels crèdits) són un complement a la formació específica. Aquests crèdits poden obtenir-se a partir d'estades formatives a l'empresa (pràctiques tutoritzades a l'empresa perquè l'estudiant es familiaritzi amb la realitat del món laboral) o bé cursant assignatures de lliure elecció o seminaris o cursos diversos que ofereix la pròpia Universitat d'Andorra o altres institucions.

Una vegada superada la diplomatura en Administració d'Empreses existeix la possibilitat de cursar estudis de segon cicle o bé incorporar-se al món laboral i ampliar/actualitzar la formació mitjançant cursos de postgrau o d'especialització (formació al llarg de la vida).

Josep Fortó Areny

“DAE forma professionals capaços d'afrontar els reptes que planteja la gestió de l'empresa del segle XXI”

Estudia ciències empresarials a Sant Julià de Lòria.

Des de fa més de quatre anys, la Universitat d'Andorra ofereix la Diplomatura en Administració d'Empreses (DAE).

Aquesta formació que s'ofereix en format presencial, mitjançant un ensenyament personalitzat amb un equilibri entre teoria i pràctica, té com a fita principal la formació de professionals altament capacitats per administrar els diferents departaments d'una empresa: comptabilitat, finances, màrqueting, organització, recursos humans, ...

Plaça de la Serranada 7
AD1005 Sant Julià de Lòria
Tel. 343 300 www.uda.ad

UNIVERSITAT D'ANDORRA

Info-Ud'A

Tercera diada universitària

El 4 de maig se celebrarà la tercera diada universitària. En aquesta diada estan convidats tots els alumnes de primer curs de batxillerat dels tres sistemes educatius d'Andorra. La diada es farà a la carpa del Prat Gran de Sant Julià de Lòria i començarà a les 13:30 hores amb la benvinguda per part del rector de la Universitat d'Andorra. La diada es completarà amb una paella gegant a les 14:00 hores, activitats lúdiques de les 13:00 fins a les 16:00 i portes obertes de la Universitat de les 15:00 a les 16:00 hores.

Reunió del Consell Universitari

El 27 de març va tenir lloc una nova reunió del Consell Universitari de la Universitat d'Andorra. L'ordre del dia va tractar els punts següents: estats financers de la Universitat d'Andorra de l'any 2005, projectes de noves formacions i altres temes d'interès. Entre els possibles nous projectes de formació es van presentar els següents: postgrau en ortopèdia dentofacial, projecte formatiu d'idiomes, formació en l'àmbit de l'educació, formació per a llevadores, assignatures virtuals per a les titulacions del Centre d'Estudis Virtuals amb continguts específics d'Andorra i el postgrau en informàtica i salut.

Nova llei d'ensenyament superior

Durant aquest mes d'abril, una comissió creada pel Ministeri d'Habitatge, Joventut, Ensenyament Superior i Recerca ha iniciat les tasques de redacció d'una nova llei d'ensenyament superior i recerca. Dos membres de la Universitat d'Andorra han estat convidats a participar en aquesta comissió. Es preveu que l'esborrany de la llei estigui enllestit passat l'estiu i que es pugui entrar a debat del Consell General abans de final d'any.

Presentació dels programes de formació dirigits al sector immobiliari

El 9 de maig a les 18:30 hores a la seu social de Banc Internacional Banca Mora, tindrà lloc la presentació de l'oferta de formació continuada dirigida al sector immobiliari per al proper curs 2006-2007. Es tracta de 2 cursos d'actualització: la 3a edició del programa de gestió i administració immobiliària, i la 1a edició del de valoracions immobiliàries. Aquests cursos els ofereix la Universitat d'Andorra, amb la col·laboració del col·legi professional d'agents i gestors immobiliaris d'Andorra, l'Institut Superior d'Estudis i la Universitat de Vic i amb el patrocini de BIBM.

Postgrau en cures pal·liatives

Els dies 17, 18 i 19 de maig finalitzarà el postgrau en cures pal·liatives amb la impartició dels últims mòduls pendents (els mòduls 6, 8, 9 i 10). Aquest postgrau interuniversitari organitzat per la Universitat de Vic i Universitat d'Andorra es va iniciar el mes d'octubre del 2004. En el marc d'aquest postgrau el dia 18 s'organitzarà una taula rodona amb el tema de debat: *l'atenció al final de la vida*.

Formació guardes d'infants a domicili

L'Escola d'Infermeria de la Universitat d'Andorra i el Ministeri de Salut, Benestar Social i Família organitzen un nou curs de formació de guardes d'infants a domicili amb l'objectiu que les persones que es dediquen actualment a aquesta tasca, adquireixin els coneixements bàsics sobre la normativa legal relacionada amb el procés i l'autorització per a l'acreditació i per aconseguir una atenció i cura òptima dels infants que atenen. Aquesta formació s'iniciarà el dia 9 de maig i tindrà una durada de 32 hores.

Info-Ud'A

Programa de formació per a personal de guarderies: Integra

L'Escola d'Infermeria de la Universitat d'Andorra conjuntament amb el Ministeri de Salut Benestar Social i Família organitza la 6a edició de la formació per al personal de guarderies. La dedicació docent d'aquest curs és de 28 hores i s'iniciarà el dia 16 de maig.

Presentació pública del projecte de formació continuada a Andorra (FormA)

El 22 de maig es farà l'acte públic de presentació del projecte de formació continuada a Andorra que s'ha batejat amb el nom *FormA*. L'acte serà presidit per la Ministra d'Educació i Formació Professional i la Ministra d'Habitatge, Joventut, Ensenyament Superior i Recerca.

Presentació d'un article a Ares 2006

La Universitat d'Andorra, juntament amb la Universitat Oberta de Catalunya i la Universitat Rovira i Virgili de Tarragona, dins del seu marc de recerca, ha presentat un article al congrés *Ares 2006* que es va celebra a Viena els dies 20, 21 i 22 d'abril. Aquest congrés està orientat principalment a la recerca en disponibilitat, fiabilitat i seguretat informàtica.

El treball presentat mostra el protocol i l'eina que s'han desenvolupat per poder realitzar exàmens en entorns d'ensenyament virtual a distància i que assegura la integritat i la seguretat de totes les dades implicades en el procés.

Acte de lliurament dels diplomes del postgrau en *Drets de la Infància i Desenvolupament*

El dijous 11 de maig del 2006 tindrà lloc a l'aula multimèdia de la Universitat d'Andorra, l'acte de lliurament de diplomes del postgrau en *Drets de la Infància i Desenvolupament*. Aquest programa l'ha ofert la Universitat d'Andorra conjuntament amb UNICEF i IUNDIA i amb el patrocini de la Banca Privada d'Andorra i del Govern d'Andorra. Es tracta d'un programa de 130 hores de dedicació que s'ha impartit de setembre del 2005 a febrer del 2006. En aquest acte es lliurarà el diploma als 20 estudiants que han superat amb èxit l'avaluació prevista al programa.

Nova incorporació de personal no docent a temps complet

L'1 de juny s'incorporarà el Sr. Univers Bertrana i Diaz com a tècnic de comunicació i imatge de la Universitat. Aquesta persona ha estat el candidat escollit per la comissió de selecció d'aquesta plaça de nova creació de nivell L no docent.

Estada d'alumnes de l'*Institut de Formation des Cadres de Santé du Centre Hospitalier Universitaire de Poitiers*

Del 15 al 26 de maig la Universitat tornarà a acollir 3 infermeres de l'*Institut de Formation des Cadres de Santé du CHU* de Poitiers, que finalitzaran el seu treball final de màster en el marc de la col·laboració internacional de la Universitat d'Andorra.

Samarretes d'UdA solidària

La Comissió de Solidaritat de la Universitat d'Andorra ha posat a la venda tres models de samarretes, de nen i nena, de noi i noia, que es poden adquirir a la recepció de la segona planta de la Universitat. Els diners recaptats es destinaran al programa Mou-te de Càritas Andorrana.

Agenda

4 de maig: 2a diada universitària a la carpa del Prat Gran (avinguda Rocafort)

4 de maig: conferència: *La pintura al cinema i el cinema en la pintura* a les 18:30 hores a la sala d'actes de La Llacuna

5 de maig: cafè informatiu

9 de maig: presentació dels programes de formació dirigits al sector immobiliari, a les 18:30 hores a la seu social del Banc Internacional Banca Mora

11 de maig: acte de lliurament de títols del curs de postgrau en *Drets de la Infància i Desenvolupament* a les 18:30 hores a l'aula multimèdia de la Universitat d'Andorra

12 de maig: diada internacional d'infermeria

22 de maig: presentació pública del projecte *Forma* (formació continuada a Andorra), a la sala d'actes del Banc Internacional Banca Mora a les 19:00 hores

30 de maig: reunió de l'ADEIC a Barcelona

Flaixos de llengua

Uns quants 'coms'

"Com aquella vella tan vella, que no es volive morir perquè, cada dia, una cosa nova aprenive."

• Com és incorrecte amb valor condicional.

NO Com no t'acabis el sopar, diumenge no aniràs al cine.

SÍ Si no t'acabes el sopar, diumenge no aniràs al cine.

• Com també és incorrecte amb valor d'aproximació.

NO A la inauguració de l'exposició hi havia com 200 persones.

SÍ A la inauguració de l'exposició hi havia unes 200 persones.

SÍ A la inauguració de l'exposició hi havia si fa no fa 200 persones.

• La construcció com + infinitiu cal evitar-la quan no depèn d'una oració principal.

SÍ No sabem com anar-hi.

NO Com arribar-hi.

SÍ Com s'hi va.

• Com a significa en qualitat de, amb caràcter de. La a desapareix davant d'un article.

NO El turisme rural apareix com a una de les millors alternatives.

SÍ El turisme rural apareix com una de les millors alternatives.

• Com a molt és una construcció no admesa. La podem substituir per com a màxim, a tot estirar, etc.

NO Com a molt serem uns cinquanta estudiants.

SÍ Com a màxim serem uns cinquanta estudiants.

• Com abans millor és un calc del castellà. Com a alternatives podem utilitzar com més aviat millor, al més aviat possible, tan aviat com es pugui, tan aviat com sigui possible.

NO Entregueu-me el treball com abans millor.

SÍ Entregueu-me el treball tan aviat com pugueu.

Marc Cortès
Servei de política lingüística
Govern d'Andorra

Parlem?

L'experiència de Jerez

Escric aquestes línies per explicar-vos l'experiència que vaig viure fa algunes setmanes, quan vaig anar a Jerez a veure el campionat del món de motociclisme. És una mica difícil d'explicar amb paraules, però el dia que vaig arribar-hi no us podeu imaginar el que vaig sentir quan només faltaven uns dos-cents quilòmetres per arribar allà. Per tots els pobles pels que passava conduint la meva moto durant aquell últim tram, els seus carrers i les benzineres estaven completament plens de gent, animant els motoristes que passàvem per allà i ens dirigíem cap a la ciutat gaditana. Va ser una sensació molt gratificant, segurament a causa de ser el primer cop que ho vivia. L'ambient que es va viure per totes les ciutats al voltant del circuit durant aquell cap de setmana va ser impressionant, amb les carreteres envaïdes completament per motocicletes, amb retencions molt importants al voltant del circuit el dia dels entrenaments i sobretot, el dia de la cursa. I què us he d'explicar de l'ambient que hi havia dins del circuit, quan es va batre el rècord d'assistència a un circuit en aquest campionat, impossible d'explicar amb paraules, de veritat. L'única dada que no és agradable de recordar és la xifra de

morts durant aquells dies, que va ser de mitja dotzena, malauradament.

Si us agrada el món de les dues rodes, us recomano anar-hi, perquè pugueu comprovar com es volca una ciutat sencera i el que s'arriba a viure durant un cap de setmana, per donar lloc a l'espectacle del campionat del món de motociclisme.

Albert Garcia

Relaxació. Alleugerir la tensió muscular i distendre els pensaments

Disminuir els dolors musculars, alleugerir la tensió, incrementar la flexibilitat corporal, reduir el nivell d'estrès, descobrir la postura dinàmica, incrementar la vitalitat natural i minimitzar els efectes de l'envelliment, són alguns dels efectes de la relaxació en les persones.

Què és la relaxació? És un estat de consciència, on els músculs de l'organisme estan en repòs i els pensaments distesos, que permet de manera lliure i voluntària, aconseguir els nivells més alts de calma, pau i benestar.

En l'actualitat existeixen moltes tècniques de relaxació, des de les més clàssiques, com els exercicis de tensió i distensió, els diferents procediments de respiració i visualització, fins les més recents que inclouen música especialitzada. Tal i com explica Henri Brunel, en el seu llibre *Guia de relaxació per als qui no tenen temps* d'Edicions Pòrtic, la relaxació es pot classificar en relaxacions locals, generals i mentals.

A continuació presentem un dels exercicis de relaxació local molt útil i ràpid sobretot per a les persones que diuen sovint que no tenen temps, es tracta de relaxar la llengua.

Procediment:

Imagina el volum de la teva cavitat bucal. Mira'l, el veus?

Deixa anar la mandíbula cap avall, que caigui. Les dents no s'han de tocar.

Ressegueix suaument amb la llengua la part de darrere dels incisius, el paladar rugós de prop de les dents i el suau vel del paladar.

Pren consciència del volum de la llengua i del seu lligament amb la part posterior de la gola.

Imagina't ara tota la massa de la llengua, i aplanala deixant-la caure suaument com si fos un vaixel·l encallat a la sorra del fons del mar.

Nota de nou tota la llengua, tova, càlida, indolent, amorfa. Resisteix les ganes de moure-la. Mantén-la pacientment en repòs, calmada, estesa.

Montserrat Bros i Serra

Parlem?

Jo també sóc Leo Bassi

Aquesta és la frase que, com a *Espartaco*, la famosa pel·lícula dirigida per Stanley Kubrick al 1960 i interpretada per Kirk Douglas, on després de la derrota dels exèrcits dirigits per Espartaco a mans dels romans, el seu comandant demana als derrotats qui és Espartaco i la majoria dels membres de l'exèrcit rebel s'aixequen i criden *Espartaco sóc jo*, més sovint m'ha vingut al cap després d'assistir a l'espectacle *La Revelación* que l'artista Leo Bassi va oferir el dijous 6 d'abril al Teatre Comunal d'Andorra la Vella.

L'espectacle va arribar a Andorra envoltat d'una agra polèmica atuada, en part, per les crítiques de la jerarquia eclesiàstica espanyola i d'altres pseudoinstitucions defensores de la fe i la moral, que van desembocar en un intent d'atemptat el dia 1 de març al teatre Alfíl de Madrid.

I aquesta és la primera raó per la qual jo també sóc Leo Bassi perquè crec que la llibertat d'expressió no es pot coartar, o retallar sota cap mena de pretext, ja que és l'eina fonamental de la democràcia. És clar que aquí entrariem en el delicat debat de la llibertat d'expressió *versus* el respecte a les conviccions, que tanta polseguera ha aixecat últimament arran de les caricatures del profeta Mahoma publicades per un diari danès.

L'espectacle no és un atac frontal contra la religió catòlica, en contra del que pensen molts que no l'han vist, sinó que és més una defensa dels principis de la racionalitat i el laïcisme que ens van llegar els grans pensadors de la història, sobretot els de la Il·lustració.

Leo Bassi es declara fill de la Il·lustració i defensor dels seus principis i aquesta és una altra de les raons per la qual jo també sóc Leo Bassi. Qui no pot estar d'acord amb la frase de Voltaire *Je défendrai mes opinions jusqu'à ma mort, mais je donnerai ma vie pour que vous puissiez défendre les vôtres*. Crec que poques frases reflecteixen tan bé l'esperit de la tolerància i la democràcia.

És veritat que l'artista en la seva vessant de *showman* o de bufó, com a ell li agrada definir-se, utilitza passatges de la Bíblia per aconseguir el seu doble objectiu: que els espectadors es replantegin les seves creences i les conseqüències i que es diverteixin.

L'espectacle té alguns moments molt divertits, que alguns qualificarien d'heretges, com la interpretació del passatge d'Adam i Eva al paradís terrenal, o la construcció per part de Noè de la barca per salvar-se del diluvi universal. Passatges que, si som sincers, alguns de nosaltres seguint una interpretació literal de la Bíblia, com la que fa Leo Bassi, ja ens havíem qüestionat d'una manera o d'una altra.

L'únic que fa l'artista és fer-ho amb molta més gràcia i comicitat, però sempre amb la intenció soterrada de fer veure a la gent la irracionalitat d'alguns dogmes assumits per les anomenades grans religions monoteistes.

Leo Bassi acaba definint-se com un integrista laic i acusa la gent laica de no defensar amb prou fermesa les seves conviccions i valors que són les que ens han permès construir una societat que si bé no és perfecta és la menys injusta que mai hi ha hagut.

Aquesta afirmació també em fa exclamar **jo també sóc Leo Bassi**, ja que crec fermament en aquests valors, i seria bo que els defenséssim amb més força. Hem creat una societat en què la majoria d'aquests valors es donen per assumits, sense recordar que al darrere hi ha una llarga i dura història de reivindicacions d'uns homes i dones que durant segles van lluitar aferriçadament, molts fins l'extrem de donar la seva vida, per aconseguir-los. És més, no cal remuntar-se molt en el temps per veure com valors com la igualtat entre totes les persones, la llibertat d'expressió, etc, estaven restringits. En molts països actualment encara hi estan.

Estem en un moment en què institucions conservadores i carques arreu del món han iniciat una campanya molt forta en contra d'aquests valors. Només cal veure amb atenció els mitjans de comunicació per veure algunes actituds de certs governs anomenats democràtics, com els dels Estats Units, Israel, etc, d'institucions com l'Església Catòlica, l'Opus Dei, la Cope, o simplement de corrents ideològics com el fonamentalisme islàmic, el cristià, etc.

La societat laica hauria de fer una campanya educadora per explicar a les noves generacions la virtut d'aquests valors i el que ha costat aconseguir-los.

És per això que fent meva una part del poema de l'Antonio Machado *caminante, no hay camino, se hace camino al andar* he decidit donar un petit primer pas i reivindicar el meu dret a que obres com les d'en Leo Bassi es puguin representar lliurement sense haver de suportar la pressió de ningú.

Per concloure, dir a aquesta gent que vol decidir per mi què haig de veure i què no, que em considero suficientment adult per prendre aquesta mena de decisions i que si ells consideren que és un espectacle que va en contra dels seus principis i valors morals, el que han de fer és no comprar l'entrada i quedar-se a casa en pau.

Manuel Cayetano Vieitez

Qui és qui?

Reconeixeu la persona amb aquest perfil?

1- Si naufraguéssiu en una illa deserta, a qui us agradaria trobar?

A la meva família.

2- Digueu-nos dues coses (materials) de les quals no podríeu prescindir en la vostra vida quotidiana

El rellotge i el cotxe.

3- Quina és la vostra virtut més gran?

La constància.

4- Quin és el vostre major defecte confesable?

La impaciència.

5- Quin és l'últim llibre (pel lícula) que heu llegit (vist)?

El llibre : *L'ombra del vent* de Carlos Ruiz Zafón i la pel lícula: *Notting hill*.

6- Què és el que més us agrada de treballar a la UdA?

L'autonomia i la flexibilitat que tinc a l'hora de desenvolupar la meva feina i sobretot estar integrat en un equip de persones que fan possible que l'ensenyament superior a Andorra sigui una realitat.

7- Digueu-nos una cosa que canviàrieu de la UdA

Sense dubtar-ho ni un moment, el que canviaria és la ubicació. Crec que la UdA hauria d'estar ubicada en un indret més tranquil i hauria de disposar de sòl suficient per, si s'escau, poder créixer.

Solució al *Qui és qui?* del mes anterior: Rosa Maria Mariño Mesias

Postres de música

La criptoaritmètica consisteix en substituir les xifres per lletres en la transcripció d'una operació aritmètica clàssica. El problema consisteix en trobar les xifres que corresponen a cada lletra tenint en compte que la primera lletra mai no pot ser zero:

$$ONE + ONE = TWO$$

Nota: En aquest cas hi ha més d'una solució, trobeu-les totes.

Heu de buscar quins números corresponen a cada casella per tal de completar la multiplicació:

$$\begin{array}{r}
 \boxed{3} \quad \boxed{} \quad \boxed{3} \\
 \times \quad \boxed{3} \quad \boxed{} \\
 \hline
 \boxed{} \quad \boxed{2} \quad \boxed{} \quad \boxed{} \\
 \boxed{} \quad \boxed{1} \quad \boxed{4} \quad \boxed{} \\
 \hline
 \boxed{} \quad \boxed{3} \quad \boxed{} \quad \boxed{} \quad \boxed{8}
 \end{array}$$

Solucions del mes anterior:

Criptoaritmètica:

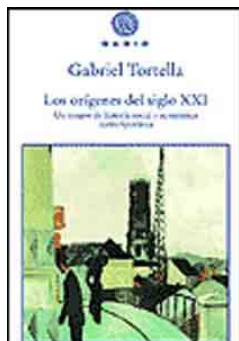
$$\begin{array}{r}
 PAR + RAS = ASSA \\
 518 + 813 = 1331
 \end{array}$$

Multiplicació:

$$\begin{array}{r}
 \boxed{7} \quad \boxed{8} \quad \boxed{9} \\
 \times \quad \boxed{6} \quad \boxed{4} \\
 \hline
 \boxed{3} \quad \boxed{1} \quad \boxed{5} \quad \boxed{6} \\
 \boxed{4} \quad \boxed{7} \quad \boxed{3} \quad \boxed{4} \\
 \hline
 \boxed{5} \quad \boxed{0} \quad \boxed{4} \quad \boxed{9} \quad \boxed{6}
 \end{array}$$

Postres de música

Recomanacions literàries

Los orígenes del siglo XXI: Un ensayo de la historia social y económica contemporánea
Gabriel Tortella
Gadir, 2005

Hi ha una màxima que diu : *per entendre el present s'ha de conèixer el passat* .

El professor Gabriel Tortella, catedràtic de la Universitat d'Alcalà i premi d'Economia *Rey Juan Carlos* 1994, intenta portar-la a terme en el seu darrer llibre, i d'una manera molt senzilla i planera ens porta de viatge pels darrers 250 anys de la història econòmica de la humanitat. El llibre se centra bàsicament en el que coneixem com mon desenvolupat que és on s'han produït la majoria dels avenços econòmics que han marcat el devenir de la humanitat.

Encara que el llibre comença per fer un breu repàs de la història econòmica des de

l'antiguitat, se centra bàsicament en els últims segles. L'autor intenta explicar com s'ha produït l'espectacular desenvolupament econòmic, polític i social que ha sofert la humanitat en aquest dos últims segles i mig.

De forma rigorosa i amena repassa els principals esdeveniments econòmics, socials i polítics que han influït de forma decisiva en aquest desenvolupament.

Aquest repàs de la història li serveix a l'autor per plantejar suggeriments als nous reptes als quals s'haurà d'enfrontar la humanitat en el segle XXI, i en especial per aconseguir el desenvolupament econòmic i polític de l'anomenat tercer món en un entorn econòmic marcat pel l'escassetat dels recursos.

Manuel Cayetano Vieitez

En busca del crecimiento. Andanzas y tribulaciones de los economistas del desarrollo
William Easterly
Antoni Bosch editor, 2003

Com és possible que en ple segle XXI dos milions de nens morin deshidratats per diarrea, que la falta de iode provoqui que 120.000 nens cada any sofreixen paràlisi i retards mental, o que tres milions de nens morin anualment de pneumònia bacteriana quan un tractament d'antibiòtics de cinc dies té un cost de 25 centaus de dolar.

Per què hi ha països pobres que no aconsegueixen sortir d'aquesta situació, a pesar dels esforços?

Aquest és el punt de partida de l'autor, per intentar explicar d'una forma planera, però rigorosa, perquè la teoria econòmica del creixement ha fracassat en la majoria dels països que s'ha intentat posar en pràctica.

El professor Easterly fa un repàs exhaustiu als motius econòmics, socials, polítics, etc. que han fet que molt països de l'anomenat tercer món, visquin, avui en dia, situacions econòmiques pitjors que dècades enrere, tot i comptar amb l'ajuda i el suport de les institucions econòmiques internacionals.

I és precisament en aquest punt, les ajudes de les institucions econòmiques internacionals, on el llibre aporta una visió molt crítica. L'autor, que durant molt anys va treballar al Banc Mundi-

al (institució dedicada a l'ajuda al desenvolupament econòmic del països més pobres), explica algunes de les actuacions (construcció de fàbriques que no aconsegueixen aprofitar més del 4% de la capacitat instal·lada, ajudes econòmiques que es queden en mans de polítics corruptes, etc.) realitzades per aquestes institucions econòmiques mundials, Banc Mundial, Fons Monetari Internacional, etc, i no dubta en classificar-les com desastroses i perjudicials.

A través de rigoroses dades econòmiques el llibre explica al lector les teories econòmiques del creixement aplicades durant els últims 50 anys en països del tercer món. El llibre també aporta la visió més humana d'un autor compromès amb el desenvolupament dels països menys afavorits, així com el testimoni en forma de petites històries de la gent que pateix aquesta falta de desenvolupament i pobresa.

Algunes d'aquestes històries (*Sin refugio* on es narra les desgràcies dels nens del Sudan que intenten escapar de la guerra; *Accidente en Jamaica* on una mare no pot proporcionar el tractament mèdic a la seva filla cremada per falta de diners) són tant colpidores que provoquen un atac directe a les conviccions del lector i fan que aquest revisi la seva visió en temes de tanta actualitat com la immigració, les malalties en els països més pobres, les guerres econòmiques de l'Àfrica, etc.

Manuel Cayetano Vieitez

Postres de música

Recomanacions literàries

Elogio de la lentitud
Carl Honoré
RBA libros, S.A. 2005

Carl Honoré és periodista canadenc i viu a Londres. Ha treballat per a *The Globe and Mail*, *National Post*, *The Guardian* i *The Economist*.

L'autor va viure una experiència personal amb el seu fill petit. Cada nit li contava un conte, per anar més ràpid (havia de revisar el seu correu i fer mil coses més abans d'acabar el dia) va començar a saltar-se pàgines. Des d'aquest moment es va plantejar escriure aquest llibre i es va dedicar a l'estudi i la promoció de la lentitud.

Honoré va fundar el moviment *Slow*, que defensa

un actitud davant la vida que té a veure amb la desacceleració en el menjar, en el treball, en l'oci i en les relacions. Aquest moviment proposa revelar-se davant les presses del món en què vivim, que gairebé sempre estan provocades més per hàbits que hem adquirit, que per una urgència real.

La filosofia de la lentitud es pot resumir en una paraula: equilibri. Actuar amb rapidesa quan té sentit fer-ho i ser lent quan és el més convenient. És a dir, ser conscients que es pot decidir els ritmes de la vida i que es pot decidir quina celeritat convé en cada situació.

Virginia Larraz Rada

Recepta de cuina

Arròs caldós amb bolets secs (Risotto)

Ingredients:

Arròs bomba (100 gr per persona)
 Ceba tendra
 Vi blanc (1 got)
 Bolets secs (ceps i/o camagroc i/o carreretes i/o múrgules..)
 Formatge tipus parmesà (en pols)
 Mantega
 Oli d'oliva
 Aigua (millor un brou suau de pollastre i verdures) amb la sal corresponent

Elaboració:

La meitat del bolets els hidratem amb una mica d'aigua tèbia durant uns 15 minuts i l'altra meitat el picarem.

En una cassola ficarem una mica d'oli, la ceba tendra ben picada, una mica de sal i sucre i ho courem fins que la ceba quedi transparent, mo-

ment en el que hi afegirem els bolets que prèviament haurem hidratat.

Acte seguit hi afegirem l'arròs i el barrejarem amb aquest sofregit per tal que s'impregni de tots els aromes. En aquest punt afegim el got de vi blanc i anem remenant fins que l'arròs absorbeixi tot el líquid.

A partir d'ara anirem afegint el brou, que tindrem bullint, en petites quantitats (un cullerot) i anirem remenant fins que l'arròs absorbeixi el brou. Repetirem aquesta operació fins que l'arròs estigui cuit (triga entre 15 i 18 minuts).

Quan estigui al punt de cocció i una mica caldós hi afegirem una bola de mantega, el formatge i els bolets picats, ho barrejarem fins que quedi una mescla homogènia i ja està apunt per servir.

Bon profit!!!

Florenci Pla Altisent

Voleu col·laborar amb e-com.Ud'A? Heu llegit algun llibre que vulgueu recomanar? Algun disc, alguna pel·lícula, ... Podeu aportar tot allò que se us acudeixi, articles d'opinió, fotografies... Ànims, ajudeu a fer d'aquest butlletí la veritable eina de comunicació de la Universitat.

Les col·laboracions al butlletí s'han d'enviar a l'adreça electrònica butlleti@uda.ad abans del 15 de cada mes. A fi de mantenir l'agilitat del butlletí es recomana que les aportacions siguin breus i que no superin, si pot ser, les 500 paraules.

Les opinions expressades en aquesta butlletí són atribuïbles, únicament i exclusiva, al seu autor/a.

Perles

... i vostè llegeix?

Mentre s'anava gestant la tecnologia en els laboratoris, jo creixia i alhora nodria el meu pensament amb els pocs llibres que podia esgarrapar d'ací i d'allà; i en un acte de recolliment i de silenci, on el temps no tenia pressa, em posava al servei de la lectura, i així anava interioritzant la passió deixant-me enllaminir pels llibres.

Darrerament, s'està parlant molt del baix índex en els hàbits de la lectura, i em demano si no són les noves tecnologies digitals les que estan subjugant, per la magnitud i les virtuts dels nous prodigis tecnològics, la poca capacitat que es té avui en dia per la lectura. O potser, és la manca de temps el motiu pel qual es pretén justificar aquest baix índex, estimant-se més dedicar el temps lliure a altres entreteniments.

De ben segur, que les noves tecnologies han anat facilitant de manera espectacular aquesta captura massiva de lectors, no obstant, crec que serveix de poc la promoció de la cultura i els hàbits de lectura que fan aquests mitjans, només afecten restant temps de llegir. No crec que ningú es dediqui a llegir una extensa novel·la davant d'una pantalla. Es diu que Internet s'ha convertit en un gran supermercat incontrolat, i està per comprovar que el coneixement que

aquests mitjans divulguen condueixi a la saviesa; en canvi, fomentar la pràctica de la lectura contribueix a generar capital humà i social, fet que té uns efectes beneficiosos, tant a nivell individual com de la col·lectivitat, a més, afavoreix la capacitat de raonament, de diàleg, d'imaginació, ...

Un altre factor que la nostra societat pateix és el ritme tan i tan ràpid amb què es mou; tenim presses per tot: quan llegim el diari, només interessen els titulars, no parem atenció a llegir un document des del principi fins al final, llegim en diagonal, i així tot un seguit d'exemples.

En definitiva, cal educar en la lectura, cal créixer amb la lectura, cal promoure iniciatives i accions exemplificadores de sensibilització i no oblidar mai que els llibres són les millors màquines de llegir.

Ah! i una darrera recomanació a cau d'orella: oblidat de la pressa, aixeca el vol de tant en tant, i refugia't en un bon embolcall cultural deixant-te embadalir per la lectura.

Josefina Porras Gonzalez

La foto

València

Josep Fortó Areny

Voleu rebre
l'e-com.Ud'A?

Us hi podeu subscriure enviant un missatge a l'adreça electrònica butlleti@uda.ad. No oblideu d'indicar la vostra adreça electrònica.